

Примерни решения на задачи от писмен изпит по Логическо програмиране*

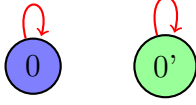
24 януари 2022 г.

---

*В отделни файлове са условията.

1 Изпълнимост

Тази структура е модел за множеството от формули от 1ви вариант. С малко поправка става и за вариант 2:

$$\mathfrak{A} = \langle \{0, 0'\}; p^{\mathfrak{A}}, q^{\mathfrak{A}}; f^{\mathfrak{A}} \rangle$$

$$p^{\mathfrak{A}} \models \{0\}$$

$$q^{\mathfrak{A}} \models \{\langle 0, 0 \rangle, \langle 0', 0' \rangle\}$$

$$f^{\mathfrak{A}}(x) \models \begin{cases} 0, & x = 0', \\ 0', & x = 0. \end{cases}$$

Клонираме 0-лата и така имаме 0 и нейно копие 0'. Ако елемент има свойство $p^{\mathfrak{A}}$ го оцветяваме в синьо, иначе е зелен. Така казваме, че 0 е синя. Правим точките рефлексивни по $r^{\mathfrak{A}}$, а интерпретацията на $f^{\mathfrak{A}}$ да праща оригина в копие и обратно. Лесно е да се верифицират, че всички формули са верни в $\mathfrak{A}$.

2 Определимост

Примерно решение за вариант 1. С малко поправка става и за вариант 2:

$$\varphi_{\leq 0}(x) \models \forall y \neg p(y, x).$$

$$\varphi_0(x) \models \varphi_{\leq 0}(x) \& \forall y (\neg p(x, y) \rightarrow \varphi_{\leq 0}(y)).$$

$$\varphi_{|a|=|b|}(x, y) \models \forall z (\neg p(x, z) \leftrightarrow \neg p(y, z)).$$

$$\varphi_{a=b}(x, y) \models (\varphi_{\leq 0}(x) \& \varphi_{\leq 0}(y) \& \varphi_{|a|=|b|}(x, y)) \vee (\neg \varphi_{\leq 0}(x) \& \neg \varphi_{\leq 0}(y) \& \varphi_{|a|=|b|}(x, y)).$$

$$\varphi_{\leq +}(x, y) \models \neg \varphi_{\leq 0}(x) \& \neg \varphi_{\leq 0}(y) \& \forall z (\neg p(x, z) \rightarrow \neg p(y, z)).$$

$$\varphi_{< +}(x, y) \models (\varphi_{\leq +}(x, y) \& \neg \varphi_{a=b}(x, y)).$$

$$\varphi_1(x) \models (\neg \varphi_{\leq 0}(x) \& \forall y (\varphi_{< +}(y, x) \rightarrow \neg p(y, x))).$$

$$\varphi_{-1}(x) \models \exists y (\varphi_1(y) \& \neg \varphi_{a=b}(x, y) \& \varphi_{|a|=|b|}(x, y)).$$

За $\varphi_{\leq 0}(x)$ се възползваме, че квадрата на кое да е число е неотрицателно и така става $y^2 \geq x$.

За $\varphi_0(x)$ казваме, че не е положително и е най-голямото сред тях.

Идеята на $\varphi_{|a|=|b|}(x, y)$ е, че използваме схема за обемност, но тъй като имаме ², губим усет за знака.

За $\varphi_{a=b}(x, y)$ се възползваме, че можем да кажем положително число и равенство по модул.

Правим $\varphi_{\leq +}(x, y)$ да бъде по-малко или равно в за неотрицателни числа, така $\varphi_{< +}(x, y)$ е строго по-малко или равно само за неотрицателни числа. Ползваме го, за да кажем лесно 1 с формулата $\varphi_1(x)$. Тя казва, че е положително число, такова че всички y под него, ако им вземем квадрата, т.е., y^2 , то y^2 продължава да е под него (в смисъл на $<^+$).

За $\varphi_{-1}(x)$ е ясно как стават нещата.

$\{2\}$ е неопределимо. Нека $h(x) \models x^3$ е биективна функция $h : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Остава само проверката, че за $a, b \in \mathbb{R}$, то $p^{\mathfrak{A}}(a, b) \iff p^{\mathfrak{A}}(h(a), h(b))$, т.е., $a^2 < b \iff (h(a))^2 < h(b)$. Тя е оставена на читателя за упражнение.

3 Резолюция

Ще направим резолютивен извод на ■ за вариант 1. Нека с $\varphi_1, \dots, \varphi_4$ бележим четирите формули от условието. Доказва се, че от φ_3 следва $\forall x \forall y (\exists z (r(x, z) \& r(z, y)) \rightarrow p(x))$, така че с нея ще работим вместо φ_3 . След привеждането в нормални форми получаваме:

$$\begin{aligned}\psi_1 &\Leftarrow \forall x (r(x, x) \& r(x, g(x, f(x)))). \\ \psi_2 &\Leftarrow \forall x \forall y \forall z (\neg r(x, y) \vee \neg r(y, z) \vee r(z, x)). \\ \psi_3 &\Leftarrow \forall x \forall y \forall z (\neg r(x, z) \vee \neg r(z, y) \vee p(x)). \\ \psi_4 &\Leftarrow \forall y (p(a) \& (\neg p(g(y, a)) \vee \neg r(g(a, y), a))).\end{aligned}$$

Дизюнктите са:

$$\begin{aligned}D_1 &\Leftarrow \{r(x_1, x_1)\}. \\ D_2 &\Leftarrow \{r(x_2, g(x_2, f(x_2)))\}. \\ D_3 &\Leftarrow \{\neg r(x_3, y_3), \neg r(y_3, z_3), r(z_3, x_3)\}. \\ D_4 &\Leftarrow \{\neg r(x_4, z_4), \neg r(z_4, y_4), p(x_4)\}. \\ D_5 &\Leftarrow \{p(a)\}. \\ D_6 &\Leftarrow \{\neg p(g(y_6, a)), \neg r(g(a, y_6), a)\}.\end{aligned}$$

Сега един примерен резолютивен извод на ■:

$$\begin{aligned}D_7 &\Leftarrow Res(D_3\{z_3/g(a, y_6), x_3/a\}, D_6) = \{\neg p(g(y_6, a)), \neg r(a, y_3), \neg r(y_3, g(a, y_6))\}. \\ D_8 &\Leftarrow Res(D_7, D_4\{y_4/g(y_6, a)\}) = \{\neg r(a, y_3), \neg r(y_3, g(a, y_6)), \neg r(g(y_6, a), z_4), \neg r(z_4, y_4)\}. \\ D_9 &\Leftarrow Collapse(D_8\{y_3/a, y_6/f(a), z_4/g(f(a), a), y_4/g(f(a), a)\}) \\ &= \{\neg r(a, a), \neg r(a, g(a, f(a))), \neg r(g(f(a), a), g(f(a), a))\}. \\ D_{10} &\Leftarrow Res(D_2\{x_2/a\}, D_9) = \{\neg r(a, a), \neg r(g(f(a), a), g(f(a), a))\}. \\ D_{11} &\Leftarrow Res(D_1\{x_1/a\}, D_{10}) = \{\neg r(g(f(a), a), g(f(a), a))\}. \\ Res(D_{11}\{x_1/g(f(a), a)\}, D_{11}) &= \blacksquare.\end{aligned}$$

4 Пролог: графи и Пролог: разделяния на списъци

В .pl файл са в същата директория с коментари.